

## **WORTH\_Human Library: Ileana Maria Opriș**

-Sunt Ileana Maria Opriș, de loc din Mândra, de lângă Făgăraș, dar plecată de acasă de la 14 ani.... Tata a fost arestat în 15 mai 1948, atunci au fost arestări în toată țara... Și-a picat și tata, cu toate că el era țăran cu șase clase... da... a plecat la data asta de acasă și nu a mai venit decât după șapte ani, șase luni și câteva zile! De mama a fost tare greu, mama a suferit cel mai mult, pentru că a rămas cu pământ mult, cu mașinile agricole... Când l-au arestat pe tata aveam nouă bivoli, cai, porci, oi, stupi, găini... și-a rămas mama cu toate și cu noi, cu trei copii. Am fost trei frați, sora mea mai mare decât mine cu 11 ani... atunci era căsătorită, ea s-a căsătorit în 1947.... și atunci, în anii aceia, era la Pitești, unde cumnatul era ofițer. Și eu am plecat la școală prin anii 50...La școală la Pitești.

.....

Eram în anul trei când am fost dată afară din UTC sau UTM. Asta n-ar fi fost nimic... dar după câțva timp am fost dată afară din internat... În 1953...

.....

Și când m-a dat afară din internat a vorbit diriginta cu o colegă care era din satul vecin cu Piteștiul, din Găvana... Găvana era foarte aproape de Pitești... ca să stau la ea...Făceam zilnic naveta la școală. Și treceam în fiecare zi pe lângă pușcăria din Pitești....

Îmi fugea gândul, îmi fugeau ochii și gândul la pușcărie de câte ori treceam. Pentru că tata era într-una din pușcăriile din țară. Nu știam unde. El a stat mai mult pe la Aiud. De acolo avem și acum cărți poștale scrise de tata. Tata avea un scris foarte frumos și rotund și mărunț. Și într-o carte poștală încăpea mult ca să ne spună... Și când venea la mama, când se ducea la mama poștarul cu câte o scrisoare, poștarul de la poartă striga: Lisaveto, ți-am adus scrisoare de la Aiud! Și mama, de bucurie, îi dădea câte un bănuț poștarului!

Da... deci, să revin la școală. Am stat la colega asta a mea... am stat două luni... Crăciunul lui 1952 l-am petrecut la Găvana, știu că am mers la biserică cu tatăl ei. Dar, după cele două luni, tatăl ei mi-a spus: Dragă, noi nu putem să te mai ținem, pentru că o să ne închidă și pe noi că te ținem!... Și atunci a trebuit să caut altă gazdă.

.....

Dar n-am stat mult nici acolo, cred că 12 zile, și am fost dat afară din școală... Mă gândeam la mama, cum să mă duc să-i spun, cum să mă duc să-i spun mamei mele că am fost dat afară din școală, n-are destule necazuri, între timp era considerată chiabură, cote mari, impozite mari!... În anul acela, în 1953, au fost impozite 15.000! Aproape cumpărai o casă în Făgăraș cu atâția bani! Și chinuită, chiriași ne băgau, tot timpul am avut chiriași, pentru că era casa în fața soarelui, aproape de șosea... chiriași tot timpul, care, la un moment- dat, zicea mama că îi mâncau și carnea din oală.... Așa, deci am fost dată afară din școală, ...

.....

Dar să mă întorc, să mă întorc la tata...Cum am spus, a fost arestat în 15 mai 1948. Eu aveam 12 ani. Am crescut fără tata... La noi în șură întotdeauna era un cojoc. În ultima vreme era un cojoc. Mă întrebam eu, copil fiind: de ce ține cojocul ăsta aici? Tata presimțea că va fi arestat... Și era un cojoc în șură, în fundul șurii. Și se gândea că dacă vine să-l aresteze, iese prin șură și fuge prin grădină. Dar a aflat că îl va aresta... scrie tata în memoriile lui...

.....

Deci tata presimțea că o să-l aresteze... Și-a chemat-o pe mama în șură ca să nu auzim noi, copiii și bunica, că pe el o să-l aresteze... și i-a spus mamei: Să știi că eu am să plec... Cojocul era acolo. Și mama a zis: Nu pleca, o să te găsim mort în vreun șanț! Stai să te aresteze, că doar ai mai fost arestat de mai multe ori și ți-au dat drumul. Și scrie tata în memoriile lui: M-au impresionat lacrimile ei și n-am plecat. Am lăsat să mă aresteze...

Nu știam pe unde, prin ce pușcării din țară. De la Aiud avem mai multe scrisori și acum le-am păstrat... Tata avea un scris frumos, rotund, și scria multe... Da... între timp mama a fost chiabură, impozit mare, cotă de carne... ultimii doi bivoli, țin minte că i-a dus la cotă de carne, parcă-i vād legați de car și i-a dus la cotă de carne... cartofi aveam două vagoane... duși în Făgăraș și-i plăteau cu zece bani! A fost tare greu de mama! Ea a suferit cel mai mult... A murit la 58 de ani, suferindă de inimă !